

SÜMEG ÉS VIDÉKE

(SÜMEG-SZENT-GRÓT.)

TÁRSADALMI HETILAP.

A SÜMEGVIDÉKI GAZDAKÖR ÉS A SÜMEGI NÉPBANK HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik minden vasárnap.

HIRDETÉSEK: 2 hasábos pallisor egyszeri hirdetésnél 10 Bl., többzori hirdetésnél 14 Bl. — Hivatalos hirdetéseknek minden szó 4 Bl. — Hirdetésnek és díjnak HORVÁT GÁBOR nyomdájába küldendők.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	A lap szellemi részét illető közleményeket a szerkesztőséghez kérünk. Előfizetési pénzek Horvát Gábor könyvnyomdájába küldendők. Kéziratokat nem küldünk vissza.
Egész évre	8 kor.	ELES KÁROLY.	
Fél évre	4 kor.	A kiadók nevében:	
Negyed évre	2 kor.	Lukonich Gábor dr. Bárdi György dr. Darnay Kálmán.	
Egyes szám ára 20 fillér.			

Szent István ünnepére.

A szent jobb ünnepén merülünk el a mult dicsőségeinek s nagy eseményeink emlékezetébe! A rengeteg idő, amely elmúlt az első szent magyar király uralkodása óta, telve van megható, nagyszerű eseményekkel, melyek Magyarországot mint a kereszténység és kultúra keleti bástyáját illesztették bele a világhistóriába.

Mert Szent István munkájával: a kereszténység felvételével kezdődött Magyarország világhistóriai szereplése, s hogy dicsőségesen, tengernyi vér áldozásával felelt meg e szerepének: ékesen bizonyítja ezt a történelem.

Az a jobb kéz, melyet a kegyeletes utódok annyi viharos századon keresztül megőriztek, a tengernyi küzdés és megpróbáltatás között, melyben része volt a magyarnak, hűségesen őrizte, vezette és intette ezt a népet. Az események, a történelmi és vallási hagyományok egész özöne fűződik a szent jobbhoz, mely e nemzetnek egyik legmeghatóbb és legértékesebb ereklyéje.

És századokon keresztül, minden Szent István napján megelevenedik a szent jobb varázshatalma s az ország minden részéből ezer és ezer ember zarándokol fel Budára, hogy vallásos és hazafias ihletet merítsen Szent István király jobb kezéből.

Valóban ez az egyetlen nagy nemzeti ünnep, mely még mindig régi fényében ragyog, melyet nem tudott megkoptatni az idők váltakozása, a korok mindig megújuló és átváltozó eszméramlata s a modern anyagosság.

Üljük meg mindig Szent István király napját ugyanazzal az áhitattal és bensőséggel, mint ezt apáink tették.

A hazafiasság és a kereszténység együttes nagy ünnepe ez a nap és ezért ünnep — valláskülömbőség nélkül. Mert midőn az első magyar király felvette a kereszténységet, majd a pápa által küldött koronával megkoronáztatta magát s e nemzetet kereszténnyé tette, ezzel nemcsak új országot hódított meg Jézus Krisztus tanainak, hanem e haza biztos, szilárd alapját is megvetette. Árpád volt az első honalapító, Szent István a második. Mert a kereszténység felvétele nélkül kipusztult, elsüllyedt volna ez a nép a keresztény népek áradatában, a kazárok és bessenyők mintájára. A keresztény erkölcs és kultúra, melyet az első árpádházi király honosított itt meg, erőssége lett mihamar a magyar nemzetnek a századokon keresztül fenyegető külső és belső ellenséggel szemben. A kereszténység megvédte Magyarországot s jött aztán idő, midőn Magyarország védte meg a kereszténységet.

Kijött nagy Ázsiából a török, hogy elfoglalja Európát s elsöpörje a keresztények kulturáját. Jött ugyanazzal az erővel és vehemenciával, amellyel a bar-

bárok, akik Róma világbirodalmát söpörték el a föld színéről. De világhódító utjában feltartóztatatta Mohamed milliónyi seregét Magyarország, a kereszténység kapuja. Százötven esztendeig viaskodott ez a kapu a keresztény világ ellenségeivel. Százötven esztendeig vért, hullott, pusztult a magyar, nehogy a török az ő országán keresztül árasztassa el Európát. Európa s a kereszténység meg is menekült, de elvérzett a magyar haza s újabb százötven esztendeig nyögte a török uralmat. Ha el is foglalta a kereszténységnek ezt a bástyáját a török, itt gyengült meg az ereje, itt akadt meg, hogy előre többé nem mehetett — csak vissza.

S a szomorú megpróbáltatások századaiban is, mint az Úr malasztja, felettünk lebegett a Szent István király jobb kezének csodatevő ereje, óvott, intett, vezetett és kivezetett a szolgaság hazájából.

Nagyvárosban, kisvárosban, faluban egyaránt mindenütt, ahol magyarok és keresztények laknak, ünnepre hívóan kondulnak a harangok, hirdetvén, hogy él magyar, áll Buda még s vele a kereszténység, a vallásosság és a hazaszeretet. Álljon is, éljen is mindakettő mindig, míg aranykálászt érlel a napfény és emberek élnek a Duna—Tisza táján!

Dicsőséges szent jobb, örökj felettünk, óvj és vezess minket az idők végételenig.

Feketehegy.

— A Sümeg és Vidéke eredeti tárcája. —

Édes, jó anyuskám,
Julius 7 ike óta vagyunk távol hazulról. Keressük a gyógyulást, az üdülést, mert benne van az itt a levegőben, a vízben, a fában, a fűben. Egészségről zeng itt a kis madár, susog a fűvel; a napsugár játéka, a fenyő balzsamos illata feledtetni a testi bajt, kéjben ringatja a beteg lelkeket. S itt, hol a jó Isten is közelebb van a szenvedőhöz, enyhül minden fájdalom. Leveleimben jeleztem, milyen sokfelé járunk. Megjártuk már a Medvefej-hegyet (900 méter) voltunk a Leithaus hegyen (909 m.), a Márkus és Gyula forrásnál. Minden kirándulásunk 3—4 órai ut oda-vissza.

Persze utunk nem egyforma, néha lankásabb, majd meredekebb, nagyon változatos. Egy-egy kiirtott erdő, most málnás oldalán emelkedve, honnan a vidéket kisebb távolban látjuk, lassan eljutunk erdős helyekre, hol magas fenyők között sokszor félelmesen sötét helyen járunk. Itt csak a lábunk alatt zizegő száraz tűlevelű nesze hallatszik s midőn végre kijutunk ismét valamely szabad térre, csodaszép kilátás tárul szemünk elé.

Feledjük a fáradságot, a nyomasztó érzést, mely ez emberektől ritkán járt vidéken néha elfog; érezzük a természet gyönyörűségét, szemünk csak néz, szívünk hevesebben dobog s azt hisszük, az Öröklényhez, az Istenhez közelebb vagyunk. Ha azután estefelé, mikor már a

zene is javában hallatja a *Rössabimbót*, megérkezünk, mosolyogva mondogatják: Jönnek a turisták! És a nem egyszer aggályos, sötét, hangtalan, erdei hosszú járás után jól esik ismét az emberek között lenni, vig csevegésüket hallani, barátságukat, szeretetüket élvezni.

Kedden az eddigieknél merészebb dologra vállalkoztunk. Elmentünk Feketehegy fűrdőbe. Már régen várjuk, hogy onnan egy igen kedves jóbarátunk velünk tudassa ottlétét s akkor meglátogatjuk. Tavaly sokat emlegettük, anyuskám, Tabajdy Sándor kir. táblalibrót, azt az igazi tipikus magyar uriembert, kinek végtelen jó humora, kedélyes természete oly gyakran élénkítette társaságunkat, szóval kinek oly sok kellemes órát, jó napokat köszönhetünk. Akkor emlittem azt is, hogy sokban hasonlít a mi kedves Doktorunkhoz otthon.

Vasárnap megtudtuk, hogy már Feketehegyen van, kedden utrakeltünk őt meglátogatni. Utunk a Gretel-hegyen (882 m.) át vezetett. Háromnegyed óra alatt fenyőkkel szegélyezett árnyas úton haladva elértük a tetejét. A Gretel oldalán egy szegény öreg asszony csatlakozott hozzánk, illetve én kezdtem vele beszélgetni. Mint minden idevaló, ez is tót. Sajátságos vidék ez; a multkor hallottam egy ittlakó nevét. Tekelkának hívják s eredetileg Tököllyi Károlyné a neve. Egy másik faluban mind Szent-andrásiak, de azért magyarul egy sem tud. Ine, a hajdankor magyar népe, mely teljesen eltűnődött. Az öreg rossz németiséggel elbeszélte, hogy áfonyát szedni megy. Kis puttonkosár volt a hátán, annyit 60 krért elad. Másfél napra van

szüksége, hogy ennyit keressen. Egyik nap szedi, másnap délelőttjén a városban eladja. Tavaly, midőn gombát szedett, egy hajduval találkozott, aki szegényt erősen megrémítette, azzal fenyegetve, hogy ezental majd azért is amit az erdőn szednek, adózni kell. Azonban mindaddig ez be nem következett. Mi is megnyugtattuk, hogy attól ne tartson.

A Gretel tetején a keresztény az öreg elvált, mi pedig negyed óra alatt a kis Hnilec völgyébe ereszkedtünk. Itt terül el kis Hnilec falu, sajátos helység, alig minden 100 lépésnyire van egy—egy ház. Fél óra múlva a viadukthoz értünk, hol a hegyi pálya Márkusfalváról Rostokára megy. Az eddig hosszúság keskeny völgy itt tágul, initt-amott sziklaképződés látható. Itt áll a csucos templom, melyet ép most tisztogattak. Mögötte a temető, hol két ember sirt és. Halott van a faluban. Távollabb a határkorcsmához jutottunk.

Utunkban a gyerekek krajcárt kértek, a kutyák megugattak, csak egy csóválta barátságosan a farkát, ez alighanem gyanította, hogy nálunk otthon is van kuszi, t. i. az Ördög Pál, ki most erősen őrizi a házat s benne téged, anyuskám. Máshol alaposan megmellestett ludak uszkáltak a patakban. Kérdeztem is tőlük, mesz-e van e még Feketehegy s alig hanem azt felelték, hogy még elég messze.

No de mi csak szaporán szedegettük lábunkat s midőn végre egy óra múlva elértük a kocsitúról réteken haladó meredek ösvényt, husz perc alatt feljutottunk a Feketehegy fűrdő egyik utjának pihenőjéhez, hol ez a feliras

Utazó diákok.

Uj szellem járja át az iskolák falait. Üde, egészséges, amely előzi a régi, dohos szagot, a zöldelő penészt.

Ennek a szellemnek egyik friss hajtása: az iskolai kirándulások. Ezek Wlassics miniszter egészséges, életrevaló és életre nevelő pedagógiájának rendkívül fontos eszközei, melyek évről-évre nagyobb figyelemben részesülnek s mind tágabb körökre terjednek ki.

Nem lehet célunk, hogy a kirándulások ritka nevelői becsét itt fejtegetjük, még rövid pár szóval sem akarunk rámutatni arra, hogy az iskola az ismeretek szerzése és állandósítása a hazafias érzület nevelése, az önálló egyéni karakter kifejtése szempontjából mily nagy mértékben alkalmatlan ki a kirándulásokat. Mi csak egy hajtására akarunk rámutatni: az utazó diákokra.

Ime, azok a testületileg rendezett kirándulások, amelyek a tanári kar vezetése alatt nevezetesen történelmi helyekre, egyes kiváló, szép, föld és természetrajzi szempontból fontos vidékekre vagy nagyobb gyárakba, ipartelepkekre stb. történnek, fölkeltek az ifjuság lelkében a vágyat: meglátogatni a többi nevezetes helyeket is, amelyek a kirándulások körén messze túl esnek.

Es a vágy testet ölt. Kisebbségi csoportokba társulva, szerény banyával felszerelve, hirtelen kezökben megindulnak, hogy bejárják szép Magyarországot, ennek nagy alföldi rónáit, bércei vidékeit. És mennek gyalogszerrel, faltól falura, városról városra, fáradhatatlanul, el nem csüggedve, az idő viszontagságától meg nem törve.

Utjukban kitérnek előtűnik a természet, az élet nagy, bölcsességgel tele könyve. Minden lapja friss, eleven képzeteket, új, változatokban gazdag képeket nyújt az ifjaknak, ezek aztán belevesznek a benyomások iránt oly fogékony agyukba, szívökbe-lelkökbe.

Ez utban gyarapodik testök izomereje; szellemök gazdag ismereteket ölel fel; lelkök nagy, nemes elhatározásokra buzdul; tanulnak küzdeni, szenvedni, lelkesedni, a nemzet nagyjait még inkább megbecsülni, a hazát minden röggével, minden fiával még jobban megszeretni.

Örvendve látjuk hát, hogy a magyar ifjak a nyári tanulmányutja mind szélesebb dimenziókat vesz.

Sümeget is a vakáció folyamán mind több csoport látogatja meg. Kies szépségű vidékünk, a messze látszó nagy várrom, Kisfaludy Sándor költői nagysága, a Darnay-muzeum vonzó erővel gyakorolnak rájuk. Fölkeresnek hát bennünket, hogy gyönyörködjenek a természet festői szépségeiben; hogy leróják ifjai lelkök kegyeletének adóját irodalmunk fényes csillaga iránt; hogy gyarapítsák ismereteiket a muzeumban és a gyárakban. Fogadjuk magyar szívvel és vendégszeretettel ez ifjakat. Hisz oly csekély, amivel megelégszenek. Szerény ebéd itt, szerény vacsora és éjjeli szállás ott, ez senkit meg nem rövidít, az ifjai vándoroknak pedig nem csupán testi, hanem lelki megelégedést, pihenést és erőt is ad. Kövessük Wlassics minisztert, aki szívünek meleg szeretetét kiterjesztette ez utazó diá-

kokra is s megkereste az összes fűrdőtulajdonosokat, hogy számukra ingyenes diákszállokat rendezzenek be. A fűrdőtulajdonosok pedig igaz jóakarattal siettek a miniszternek a humanizmus és az ifjuság szeretete által sugalt kérését teljesíteni.

Midőn városunk és vidékünk társadalmát hasonló humanus cselekedet gyakorlására kérjük, egyszersmind az utazó diákokhoz is intézünk egy magyar szívben fogant, magyar szívből eredt intést:

— Ne kalandozzanak ki idegen országok területére, maradjanak benn, az édes, az imádtott magyar hazáink belől, hisz annyi érdekes és tanulságos látványt nyújt ez, amennyi elég a diákelet összes vakációjára is. Utjukban pedig mindig, mindenütt viselkedjenek olyképp, ahogy jóra való magyar ifjaknak illik és kötelesség. Így foznak becsületet a magyar ifjuság nevére, így szerzik meg a magyar társadalom rokonszínését és támogatását s ezzel utjuk nem csupán fáradság, tapasztalatszerzés, hanem egyntal kellemes és élvezetes is lesz és mint az ifjakor édes, drága emléke végigkíséri őket az egész élet útján át a sírig.

H I R E K.

— **Augusztus 18.** Holnap üljük meg dicső ségesen uralkodó királyunk születésének évfordulóját. A hálaadó szent mise a plébánia templomában reggel 9 órakor lesz.

— **Kossuth-ünnep Sümege.** Nemzetünk egyik legnagyobb alakjának, Kossuth Lajosnak 100 éves születési évfordulóját megünnepeljük városunkban is. A iparos ifjuság egyesületének választmányja f. hó 11-én tartott gyűlésében egyhangulag nagy lelkesedéssel elhatározta az ünnep megtartását s a program megállapítására Eitner Jenő elnök, Bricht Viktor, Jankó Árpád, Holba József, Gróf Tivadár és ifj. Horváth József tagokból álló bizottságot küldött ki. Az egyesület azonban bevárja, hogy a város rendezze Kossuth-ünnepet, ebben az esetben a legnagyobb örömmel csatlakozik a város ünnepéhez.

— **Közigazgatási bizottsági gyűlés.** Zalavármegye közigazgatási bizottsága dr. Jankovich László gróf főispán elnöklésével folyó hó 12-én tartotta havi rendes ülését. Az alispáni jelentés szerint a személy és vagyonbiztonság erőszakos módon veszélyeztetve nem volt, a kisebb büntetések tettesei ellen az eljárás folyamatba tételt. A csendőri őrszolgálat letartóztatott: pénz hamisításért 3, szemérem elleni cselekményért 1, gyilkosság kísérletért 2, szándékos emberölésért 1, az ember élete és testi épsége elleni cselekményért 2, gyújtogatásért 1, lopásért 18, egyéb bűncselekményekért 2 egyént, továbbá különböző kihágásokért 28 egyént vezetett elő, a közigazgatási hatóságokhoz. Juliusban tüzeset volt 8496 kor. 80 fil. kárral ebből biztosítás által megtérült 6792 korona. A közigazgatási viszonyok a vármegye egész területén kedvezőlenek; a folytonos esőzések az ennek következtében felburjánzott gaz, csirás gabona, jégkár, a jó természeti kecskés reményeket meghiúsították, az alacsony 5-6 koronával lesett gabona ár pedig a tőkével nem rendelkező kis és

középbirtokosokat valósággal az anyagi romlás szélére sodorja. Az adószedés kevés eredményre vezetett s csak a cseplés befejezésével várható kedvezőbb eredmény. A körörszolgálat látogatásait rendszeresen teljesítették. A adminisztrációra lényegesebb befolyással bírő vagy arra éppen zavartalan ható esemény nem fordult elő.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A helybeli iskolaszék folyó hó 10-én Eitner Sándor elnöklése alatt gyűlést tartott. Ezen 15 pályázó közül segédtanítóvá egyhangulag Hajós Sándor káptalanbírói tanítót választották meg. Az ovónők azt kérték az iskolaszéktől, hogy augusztus folyamán két-két héten át csak egyikük vezethesse az ovót, hogy így némi szünethez és pihenéshez jussanak. Az iskolaszék a kérelmet nem teljesítette. A Ramassetter-féle 200 koronás ösztöndíjért Varga Kálmán leendő műegyetemi hallgató, ki eddig is élvezte és Schaffer Ferenc V-ik reáloszt. tanuló folyamodott. A gyűlés a kérvényeket a képviselőtestülethez tette át, mert az odaítélés jogát ez föntartotta magának. Egy es más ügy megbeszélése után a gyűlés véget ért.

— **Táncmulatság.** A sümegei iparos ifjuság egyesülete f. hó 20-án saját cséja javára az egyesület kerthelyiségében világgöppátval egybekötött zártkörű nyári táncmulatságot rendez. Belépő-díj: személyenként 1 korona, családjegy 2 korona. Kezdet 7 órakor. Felülvezetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtat az egyesület. Rossz idő esetén a mulatságot augusztus 24-én tartják meg.

— **Keszthely város képviselőtestülete** rendes őszi közgyűlését, f. hó 5-én tartotta meg. A gyűlés igen gyéren látogatott volt. Az 1902. évi költségvetést majdnem megegyezés nélkül fogadták el a képviselők, csak a számadatok letárgyalása után szóllalt fel Schwarz Zsigmond dr. képviselő, ki az elodáztatlan gyűlogjáró, csatornázás és villamos világítás kérdésének sürgősen való megoldását kéri az előjáróság felkérére Beck Sándor a városi kölcsonk konvertálása után való kamat megtakarításokról véli a villamos világítást megvalósíthatni. Az eszmét elfogadták és utasították az előjáróságot, hogy a konverzió ügyében lépéseket tegyen. A napirend letárgyalása után Schwarz Zsigmond dr. leendőletes és szép beszéd kíséretében indítványozta, hogy Kossuth Lajos születés napjának százados fordulóján Keszthely város is rendezzen a nagy hazafinak tiszteletére hazafias ünnepet. Az indítványt a képviselőtestület nagy lelkesedéssel fogadta s Nagy István városbíró, Schwarz Zsigmond dr. Beck Sándor és Schadt János tagokból álló bizottságot küldtek ki az ünnep rendezésére.

— **Egyházi ének.** Kecskeméthy Margit, veszprémi zenetanárnő f. hó 10-én a sümegei plébánia-templomban mutatta be énekművészetét. Elsőben Pap József helybeli kántornak saját által levő két kiváló szerzeményét, a *Miatyánkot* és *Üdvös Légy Máriát!* majd az *Ave Máriát* adta elő gyönyörűen, igazi művészettel, mely benyomást gyakorolva a templomot megtöltő nagy közönség lelkére.

— **Vadászat.** A sümegei vadász-társulat f. hó 9-én tartotta első nagy vadászatát. 22 puskás vett benne részt. Terítékre került két darab szarvas és egy őz.

„Erős várunk nekünk az Isten fogadott bennünket.

Feketehegy fűrdő 630 m. magasan fekszik, sűrű fenyő erdő közepén. Sokkal kisebb helyre szorított, mint Igló-fűrdő, épülete is kevesebb összesen 8, ezek közül kettő újabb: a Tompa és Tökölly-ház, de azért az egész igen kedvező benyomást kelt, főleg miután mi oly kitűnő barátságos fogadtattunk kezes házigazdánk, Tabajdy bácsi részéről, aki aztán teljes és hű felvilágosítással is szolgált minden tudni-valóról.

A viszontlátás örömeinek kölcsönös kicserélése után nagyszertien megpihentünk. Azt már tudtuk, hogy a feketehegyi hidegvizfűrdő egyike a legrégebbi ilyenmő intézeteknek Magyarországon. 1848 előtt létesült.

Megnéztük a kápolnát, a fűrdőket, tájékozódunk a lakások felől. Felkerestük a Tornyt, honnan gyönyörű a kilátás a Tatra felé.

A fűrdővel szemben fekszik Zavadka, hazánk legnagyobbasban fekvő (823 m.) falva, rutén lakókkal. Kérdeztem a gondnokot, kivel ebéd közben megismerkedtünk, mi az oka, hogy ily magasan épült ez a falu?

— Kérem — azt mondja kissé humorosan — nagyon sok kő volt ott s nem akarták lehozni.

— És nemde mégis fából építették a házakat? felelttem én. Amire aztán nagyot neveltünk.

Igen érdekes dolgokat hallottunk Zavadkáról. Van ott egy korcsmáros, ki állítólag az egész falut uralja. A szegény ruténnek pénze

nincs, egy kupica pálinkáért ad egy zsúp szalmát. S minthogy ez a városban 20-25 krért kél el, a pálinka ára elég nagy. Ha aztán a paraszt megéli nem tudva elhatározza, hogy Amerikába megy boldogulni, vagyonkáját eladja. De ismét kinek? A korcsmárosnak, ez mondjuk 150 ftért megveszi, mely összegben ő kimegy Amerikába. Ott keserves fáradsággal gyűjt, szerze s mivel a honvágy visszahozza, itt megint régi házába kívánkozik, most visszaveszi, de már 300 forint az ára. Így a korcsmáros közel 60000 frt. vagyont gyűjtött már Zavadka falu szegény lakossága között.

Feketehegy valóságos hidegvizgyógyintézet. Nagyon látogatott fűrdő. Csakugy torlódtak a vendégek azon a kis telepen, amint a csengeésre az ebédőbe iparkodtak. Egy hosszú teremben voltunk mi, azonkívül egy kisebb terem a régi iroda és a veranda, összesen közel 300 vendéget foglalt magában.

Délután megnéztük a Társalgót, a Tompa emlékszóbot, irunk levelező lapokat s még három óráig kedélyesen elbeszélgettünk. T. bácsi névalírását megtalálod, anyuskám, a levelezőlapon, épen olyan gonoszokodó, mint az ő humorossága. Megígértetve kedves házigazdánkkal, hogy látogatásunkat viszonzozza, elbucszunk.

A Géza sétányon még a szegedi pihenőnél egy trefás felírás ötlött szemünkbe:

Szappan, birka, halászlé, csalfa menyecske,
Ezt nyugodt minékünk, Hunnia disze, Szeged.

Azután letértünk az országutra.

A temetőben még nem készült el a sír, közelebb menve láttuk, hogy az egész oldalfal-

lát is kövekkel rakják ki. Vajjon miért? Hegyoldalon van, talán szilárdabb ügy. A templomban befejezték a tisztogatást. Bementünk. Ottárképők Krisztus a feszületen, előtte Mária Magdolna, két oldal oldal, számos zászló, csinos orgona telítik az egészet. A fal, a padok ujonnan festettek.

A falu most még hosszabb volt. Persze lassabban lépegettünk. Házakat, gyerekeket, kis kacsákat, apró csirkéket mind elhagyva, elértük a Gretel lábát, ahol alaposan megpihentünk. Már hanyatlott a nap, midőn bágyadtan s kis-kis mámorosan a vidék szépségétől, elméjeztük a környező változatosan zöld színt fenyőkkel borított hegyeket, a cseregedező Hnilec patakat, mely mellett kiterítve nyújtózkodtak a házi szőlővászna. Előttünk alant egy asszony gereblyével összegyűjtötte a szénát s mire a másik is fel szedegette a megszáradt vásznat, mi is felkerkedtünk, hogy mihamarabb elérjük a tetőt. Ott még egyszer nyugodva rövid félóra alatt hazatértünk. Most egy ideig pihenünk, bár még sok szép helyet lehetne felkeresni. Nagyon szabásu tervünk: megnézni a dobsinai jégbarlangot. Ez már nem gyalogkirándulás. Talán sikerül, de erről már csak otthon szóval beszélgetünk, mert az idő gyorsan és aug. közepe után otthon vagyunk.

Abban a reményben, hogy hosszú levelem csekély tartalmának széles leírása nem untatott s az együttlét így gondolatban majdnem olyan édes volt, mint valóban, zárom soraim, kedves jó barátainkat szívesen fűdvözölve, neked jó anyuskám kezdetet csókoljuk.

Szerető leányod
Margit.

— **Próbaszónoklat.** Glück Rezső dr. tegnap d. e. 11 órakor tartotta próbaszónoklatát a sümegei izraelita templomban. Nevezett rabbi tanulmányait a berlini rabiképzőben nyerte. Délelőtti magyar, délutáni német (!) szónoklatot tartott s általában kedvező hatást tett.

— **Utazó tanulók.** A hét folyamán két ifjú állított be szerkesztőségünkbe: Grünfelder Alajos kereskedelmi és Fülöp Károly reáliskolai tanulók, budapesti gyerekek. E két fia elhatározta, hogy a vakáció folyamán meglátogatja a nagy világvárost, Párizst. 1901. július 3-án szerény hatyval hátukon s bottal a kezükben gyalogszerrel megindultak a nagy útnak. Esztergom, Komárom, Érsekújvár, Pozsony és Bécs városán át el is jutottak Lincig. Itt azonban vissza kellett fordulniok, mert nem volt utlevél. Steyer, Mária-Cell, Grác, Fehring, Körmend és Zalaegerszegnek jöttek s augusztus 10-én este érkeztek Sümege. Itt megnézték a nézni valókat s szakadó esőben utat váltottak Keszthelynek. Fűred, Veszprém és Székesfehérváron át mennek haza, Budapestre. Ausztriában — mint elbeszéltek — nem valami nagy vendégszeretettel fogadták őket. Legtöbbször egy-egy darab száraz kenyér volt élelmük s istálló az éjszai szállásuk. Hja, a német nem ismeri a vendégszeretetet még saját fájával szemben sem, hát még a magyarral.

— **Ellenőrzési szemlék.** Az idei ellenőrzési szemlék a következő napon lesznek: Keszthelyen október 2, 3, 4.; — Pacsán október 6, 7, 8.; — Zalaszentgróton október 10, 11.; — Sümege október 13, 14, 15.; — Tapolcán október 17, 18, 20, 21.; — Balatonfüreden október 23, 24, 25. Ilik ellenőrzési szakasz. Letenyén okt. 2, 3, 4.; — Perlakon október 6, 7, 8.; — Csáktornyan október 10, 11, 13.; — Alsóöndvén október 15, 16, 17, 18.; — Nováiban október 20, 21.; — Zalaegerszegen október 23, 24, 25, 27.; — Nagykanizsán 8, 9, 10, 11. Az utószemle a 48-ik hadkiegészítő ker. parancsnokságnál Nagykanizsán a tapolcai, simonfi, keszthelyi, Nagykanizsa városi és járási, Zalaegerszeg városi és járási, pacsi és zalaszentgróti járásiak részére november 24-én a parlaki, letenyei és csáktornyai járáshoz tartozók részére pedig november hó 25-én lesz.

— **Meghívó.** Vettük a következő meghívót: A zalavárnegye községi és körjegyzők egyesülete által az alapszabályok 13. §-a alapján 1902. évi augusztus hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor Sümege, a városbáz közgyűlési termében tartandó évi rendes közgyűlésre s ezt megelőzőleg 1902. évi augusztus hó 26-án délután 5 órakor ugyanott tartandó választmányi ülésre. A közgyűlés tárgyai: 1. Előző évi jelentés. — 2. Múlt közgyűlésről felvett jegyzőkönyv bemutatása. — 3. 1901. évi egyesületi számadás felülvizsgálása. — 4. 1901. évi költségvetés megállapítása. — 5. Magyarország községi és körjegyzők országos központi egyesületének járó tagsági díjak utalványozása. — 6. Törvényhatósági segéd- és kezelő tisztviselők, azok özvegyei és árvái önszegélyző egyesülete, mint szövetkezet végrehajtó bizottságának megkeresése belépés és részjegyek jegyzése iránt. — 7. Néhai Fránd Róbert volt tótszentmártoni jegyző özvegyének segélyezés iránti kérvénye. — 8. Vutskits Ignác volt ságori jegyző segélyezés iránti kérvénye. — 9. Netán beérkező indítványok tárgyalása. — 10. Tisztújítás megejtése. — 11. A jegyzői nyugdíjválasztmányba három év tartamára 3 tag választása. — 12. Az országos jegyzői közgyűlés képviselőinek megválasztása. — 13. Jövő közgyűlés helyének meghatározása. — Mely évi rendes közgyűlésre az egyet rendes, pártoló és tiszteletbeli tagjai meghívottnak azon kérelemmel, hogy ne tekintse a közgyűlés helyének távol-ságát, se a közlekedés nehézségét, hanem — ügyünk érdekében — menne számokban megjelenni sziveskedjenek; mert a tömörítésre jelen időszakban van legnagyobb szükségünk.

— **Csemegezőlő bejelentése.** A földmivelésügyi miniszter abból a célból, hogy a csemegezőlő venni szándékozók megismerhessék azokat a forrásokat, ahonnan csemegezőlőt a termelőktől közvetlenül beszerezhetnek, felhívja a hazai termelőket, hogy a várható eladó csemegezőlő-készletekre vonatkozó adatokat helygymenyes bejelentőíven, legkésőbb augusztus 20-ig **jelentsek be**, hogy azokat vidékenként csoportosítva, kimutatásba összefoglalva, közzétehesse. Bejelentő-ív az országos magyar gazdasági egyesületnél (Budapest, Köztelek), az összes vármegyei gazdasági egyesületeknél, valamennyi pünc- és szőlészeti egyesületnél, az összes vincellárisok lakó igazgatóságánál, a szőlészeti és borászati felügyelőknél s a földmivelésügyi miniszterium szőlészeti osztályában kaphatók s egyszerű levelező-lapon foglalt megkeresésre bárkinek megküldetnek. Félreértések elkerülése végett megjegyeztetik, hogy a jelen felhívás értelmében **jelentendő termelő szőlőkészleteinek eladása tekintetében semmiféle irányban sincs leköttetés, hanem azt szabadon belátása szerint legjobb módon értékesítheti, viszont**

a bejelentés megtételéből a bejelentő sem igényel nem forinálhat, sem következtetést nem vonhat arra, hogy csemegezőlő termelésének eladását a földmivelésügyi miniszter magára vállalja vagy közvételese.

— **Borkóstoló Balatonfüreden.** A „Balatonfüred és Vidéke társadalmi érdekeit szolgáló egyesület” (elnöke: Segesdy Miklós balatonfüredi református lelkész) folyó hó 10-én vasárnap borkóstolót rendezett Balatonfüreden. Az egyesület, mely céljába Balatonfüred és vidéke anyagi érdekeinek előmozdítását is felvette, e célnak vélt szolgálni a borkóstoló rendezésével. Sajnálattal tapasztaltuk, hogy sem borkereskedőink, sem a fogyasztó közönség nem tanúsított olyan érdeklődést a dörék egyesületét az akciója iránt, mint amint az méltán megérdemelt volna. A Kisfaludy-vendéglő nyitott verandáján mintegy 90 bortermelő több mint 110-féle saját termésű bort állított ki. Segesdy Kálmán elnök d. e. 10 órakor hazafias beszédben megnyitotta a borkóstolót, üdvözölte a megjelenteket és elsősorban Hortelendy Ferencet, a tapolcai kerület orsz. képviselőjét, mint a bortermelők érdekeinek lelkes harcosát. — A borkóstolót Horváth Mihály balatonfüredi termelő gyógytűzhatású törkölyének megízlelése előzte meg. — A sok jobbnál jobb borok között legjobban ízlettek a Kis testvérek akali aszaborái, Sárfy János kisdörgicsei birtokos 1901. évi termésű bora, mely nektárnak is beillik és Horváth Mihály zöld szilváni nyarancsak utolsó évi bora. — Az érdeklődők legtekintélyesebb részét maguk a termelők képezték, kik kölcsönösen kóstoltatták egymás termését, melynek legnagyobb része igazán megérdemelte a legnagyobb dícséretet és feltétlenül megérdemelte volna azt is, hogy a fogyasztó közönség, mindjárt a forrásnál megismerje. De a bortermelőket, kik javarészt maguk élvezték munkájuk gyümölcsét, nem kedvetlenül vette ez el, sőt ellenkezőleg, olyan pompás hangulatba hozta, hogyha véletlenül mégis akadna volna vevő, valószínű, hogy csak nehezen vált volna meg az életvidámító isteni nedvtől, melynek alacsony ára igazán nem állt arányban annak kitűnő minőségével. Olyan bort lehetett itt hektóliterenként 48 koronáért beszerezni, hogy egyedül csak azon csodálkozunk, hogy vannak még emberek, kik vizet isznak, a sörfogyasztókról nem is beszélve. A rendező egyesület, melynek elnöke szelleme Mangold Gusztáv, nyomtatott jegyzékkel szolgált a kitért borokról, mely jegyzék feltüntette a termelő nevét, lakhelyét, a borok megnevezését, a termelés évét, az eladó készletét és a termelt mennyiséget. — A legdrágább termésű bor Kiss testvérek 1868-iki fehér akali bora volt, melyből az eladó készlet 12 hektó. Legnagyobb része utolsó évi termésű, melynek megvan az az előnye, hogy minőség tekintetében a megelőző 10-15 év termését jóval felülmúlja.

— **Gyermekgyilkos anya.** Bende Lórá, a sármelléki majorban szolgáló 23 éves cseléd múlt hó 23-án gyermekét szült és hogy szegényét elrejtse, a Zala partján elásta az új szőlőtér. A majorbeli cselédségnek azonban feltűnt a leány gyöngye állapota s elkezdtek a dologról suttogni. A gyamu eljutott a csendőrség fülébe is, mely pár napi nyomozás után megtalálta a csecsemőt a Zala partján egy gödörben elásva. A csendőrség följelentésére a keszthelyi kir. járásbírósg kihallgatta a leányt, aki azt vallja, hogy a gyermek idő előtt s halva született. A honcoló orvosoknak e tekintetben eltérő volt a nézetük s így az ügy az igazságügyi orvosi tanács elé került.

— **Körözött leánykereskedők.** A nagykanizsai rendőrség a napokban letartóztatott egy férfit, ki mint négy leány kísérelője átutazóban volt Nagykanizsán. A férfitől kitért, hogy ő csak mint megbízott kíséri az élő portékát, kiknek tényleges tulajdonosai Grünbaum Miksa és Grosz Emanuel leánykereskedők. A nagykanizsai rendőrség a nyert információ alapján felhívást intézett az ország összes hatóságaihoz, melyben a 26 éves Grünbaum Miksa s a szintén 26 éves Grosz Emanuel letartóztatását kéri. A körözölve szerint mint a két egyen notorius leánykereskedő, kik Buenos-Ayresből minden évben ellátogatnak Magyarországra s az Alföldről szállítják friss emberanyagukat Amerika felé. Pényves ígérekkel csábítják a tapasztalatlan lányokat az új világba, ahol aztán egyszerűen eladják őket. — Eddig megállapította a rendőrség, hogy Grünbaum Oesterreicher Sámuel álnév alatt folytatja gyalázatos mesterségét.

— **Küpacok.** Sümege heteken, hónapokon át ott disztelenkednek az uccán az odahordott föld és kőküpacok, a gaz is benővi egyikét-másikát, de senkinek eszébe nem jut, hogy elhordásukról vagy elterítésükről gondoskodni.

— **Egy földbirtokos ezt írja:** Wilhelm Ferenc gyógyyszerész cs. és kir. udv. szállító urnak Neunkirchen (Alsó Ausztria). Küldjön kérem postafordultával az ön Wilhelm-féle antiarthritis-

kus, antirheumatikus, vértisztító theájából két csomagot. Ezen theát küldje Debreceenbe Szathmáry Gábor földbirtokos és háztulajdonos urnak. Az ön theáját ajánlottam a betegnek is, mivel az ön theájával már sokat gyógyultam. Ép azért kérem postafordultával a jelzett theát magyar használati utasítással ellátva utánvél mellé lelt menne hamarabb elküldeni. Ám a betegnek még több is kell majd belőle, mivel azt tanácsoltam neki, hogy a theát legalább két hónapig át használja. A főnti címet újból emlékeztetőbe hozva és a theának utánvél mellé gyors elküldését kérve vagyok kiváló tisztelettel Liszkay Ferenc földbirtokos, B. Újváros.

— **Élő egy katesövü damasz Lefaucheux paska.** Bővebb értesítés a kiadóhivatalban.

Pályázat.

A „Magyar Hírlap” méltó módon akarja megünnepelni Kossuth Lajosnak százados születési évfordulóját, amely a jövő hónap 19-én következik ránk. Úgy érezzük, hogy a nemzeti újságírásnak mindenkinél több kötelessége van leghatalmasabb ültörőjével, legtekintélyesebb műtájával szemben és pietásunknak teljes fenyében állandóan kell lobognia emléke körül, minden alkalom és jelentős évforduló nélkül is. Mégis, a jövő hónap, amely őt, a még ma is megmérhetetlen, az időben megmért és megjelzi a napot, amely előtt száz esztendővel Kossuth lett: különösen alkalmas arra, hogy a nagyszerűen plasztikus alakot a magyar lélekben hiven és maradandóan, a leggyorsabb, de leghatározottabb körvonalakkal adjuk vissza. Sem romantikára, sem pártimádatra nincs szükség, az ellenséges indulatoktól, a gyűlöletteljes megítéléstől nem kell többé féltetni, az irodalom ma már képes lehet arra, hogy a nagyszerű fejet a történelembe határozottan és biztosan bele írja.

Ebben bizakodva határozta el a Magyar Hírlap, hogy megírta Kossuth Lajos rövidre fogott jellemrajzát, azt ami benne jelentős, mindennek fölött kiváló, elévülhetetlen. Tehát alakjának hí, de monumentális belső rajzát akarjuk bírti, egy olyan irodalmi tanulmányt, mely kevés szóval, nem sok vonással, biztosan, igazságosan és szépen mindent elmond. Egy ilyen abszolút becsű esszével, amelyet az évforduló napján adunk közre, akarjuk mi méltó módon megünnepelni a magyar újságírásnak első hőst.

A dolgozatért pedig *egyenest a magyar olvasóhoz lapunk előfizetőihez* fordulunk, mert tudván tudjuk, hogy e tárgyban maga az irodalom nem tudósabb nálunk és mert az a hitünk, hogy az olvasók ismeretlen nagy tömegében lenni kell ismeretlen friss erőknél, akik e feladatra ugyszólván rászülettek, azonfelül módjuk van arra az elmélyedésre, amelyet a felsőes téma megkövetel.

A legjobb munkák megjutalmazására *ezer korona díszdíjat*

tűzünk ki, amelyet az irodalom és parlament hozzáértő tagjaiból alakuló bíráló bizottság okvetlenül kiad. — Kérjük a rátermett olvasó bizakodását és lelkesedését és már a munka megkezdése előtt fogadják előfizetőink halálankat és azt a reménységünket, hogy az ő körükből támad az, aki Kossuth Lajos tökéletes irodalmi arcképét legelsőnek megalkotja!

A pályázat feltételei:

1. Kívánunk Kossuth Lajosról jellemrajzot, tehát nem életrajzi adatoknak összefűzését vagy egyoldalú költői rapsódiát, hanem olyan munkát, amely őt élete legfeljebb és legjellemzősebb fordulataiban ismerteti és méltatja. A jellemrajz fő feltétele a hűség és az egyszerűség.
2. *A dolgozat terjedelme száz nyomtatott sornál több ne legyen.*
3. *Pályázhat a Magyar Hírlap minden előfizetője.*
4. A legjobb munka díja: *étszáz korona.* Az aztán következő legjobb jutalma: *háromszáz korona.* A harmadik helyen kitüntetett dolgozat *kétszáz koronával* díjaztatik.
5. Ha ezeken kívül még érdemes munkára talál a zsűri: azokat a szokásos tiszteletdíjban részesítjük. Valamennyi jutalmazott munka a „Magyar Hírlap” tulajdona és közlésüket szeptember 19-én kezdjük meg.
6. Kérjük, hogy a pályázatokat tisztán írják le és a szerző nevét és pontos lakáscímét rejtő jelíges levél kíséretében küldjék be a Magyar Hírlaphoz legkésőbb a jövő, szeptember hónap tizedikéig. A bíráló bizottság — melynek névsorát rövidesen közreadjuk — szeptember hónap tizenhétedikén dönt és döntését szeptember hónap tizenkilencedikén adjuk hírül.

A Magyar Hírlap.

— **Ujdonság.** Légy fogó süveg, mely 10 ezer l. g-nél többet elpusztít, süveg és tányér ára 20 fillér. — Áthuzat külön 10 fillér. — Légyenyves papír, 7 darab 20 fillér, darabja 8 fillér. Egyedül Darnay Kálmán kereskedésében kapható Sümege.

— **Magyar Ipar.** Az Einke és Tanítók Háza gyűjtőjét Berecky Gyula, Darnay Kálmán, Márkus Ignác, Mautner Adolf, Steiner Simon és Würzburger Jakab árulják. — Az Einke levélpapír pedig Horvát Gábor könyvkereskedésében kapható.

Aki szép és olcsó

ruhaszöveteket

akar venni, kérjen mintákat.

A legolcsóbb bevásárlási forrás:

Rehwalde Ferenc, Bécs II/8. (Reichenbergeri cég).

APPEL-FÉLE HÁZ

a **Dárosház-uccában**
azonnal eladó vagy
bérbeadó.

Felvilágosítással szolgál **EPSTEIN**
VILMOS A., Sümege.

Mentő szekrény

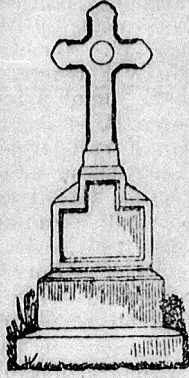
az első segélynyújtáshoz.

Cséplőgépek, malmok, gyárak, tűzoltó-egyesületek, iskolák, községek részére.

Tartalmaz érszorítóval együtt 12 drbot.

Ára: 4 frt (8 korona).

Megrendelhető: **Pozsgay Andor**
gyógyszerésznél, Csabrendéken.

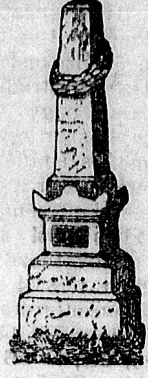
PENTZ MIHÁLY

KÖFARAGÓ-MESTER
SÜMEGEN.

Nagy sarkó-raktár

bel- és külföldi márványokból,
granit és sienitből, stb. kövekből.

Elvállal és készít: síremlékeket,
uti keresztek, Szent Háromság
szobrokat, kriptákat, épület munkákat s minden e szakmába vágó munkákat és javításokat

Javallatok: A **lelegzőszervek** és **bélhuzam** összes hurutos megbetegedései, ugyszintén **vérszegénység.** Ellenjavalt: **sorvadásnál.**

Gleichenberg, gyógyhely.

Alkalikus-muriatikus források: Constantin és Emma forrás; alkalikus-muriatikus vasas savanyuvíz: Jánoskut; tiszta vasas savanyuvíz: Klauzenquelle; savó, sterilizált tej, (száraz takarmányozás), Kefyr, forrás só inhalató, fenyő inhalatók, mindegyik külön kamarában; lélegző készülék, pneumatikus kamarák, édes forrás-víz, pezsgő hevitett fürdők, fenyő és acél fürdők. Nagy vizgyógy intézet, terepkúra. Enyhe, nedves-meleg, pormentes, szélcsendes levegő, erdős, halmos vidék.

Felvilágosítás és
prospektus ingyen.

Lakások és
kocsirendelés

a **fürdőigazgatóságnál**
Gleichenbergben.

Idény május hó 1-től szeptember hó végéig.

A

Brázay-féle

sósborszesz

nélkülözhetlen háziszser.

== Kapható mindenütt. ==

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
SÜMEGEN.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a nyári idényre a legjobb minőségű bőrből, legfinomabb kidolgozásu és tartós ur-, nő- és gyermekcipőket készítek a legolcsóbb ártért, a n. é. közönség teljes megelégedésére.

A n. é. közönség bizalmát és b. pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

JANKÓ ÁRPÁD

cipésmester,
Sümege.

33-32.

É t r e n d i s z e r !

GYOMOR BETEGEKNEK!

Mindazoknak, — kik meghűlés, a gyomor túlterhelése, éretlen gyümölcs, nehezen emészthető forró vagy hideg ételek evése vagy a rendetlen életmód által

gyomor-fajás, gyomor-görcs, gyomor-lob, nehéz emésztés vagy elnyálkásodásban szenvednek, — ezen jó háziszert, melynek kitűnő hatását már számos éven át kipróbálták, a legmelegebben ajánlhatjuk. E háziszser az ismert

EMÉSZTŐ- és VÉRISZTÍTÓ-SZER. a

HUBERT ULRICH-féle „NÖVÉNY-BOR“.

Ezen növény-bor kiváló gyógyhatásu növényekből és jó borból lesz készítve, miáltal az ember emésztési szerveit föléleszti és erősíti, anélkül, hogy hashajtó szer volna. — A növénybor a vérkeringési akadályokat eltávolítja és a vért a betegséget előidéző anyagokból kitisztítja. Azonkívül hatásoson elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a növénybort kellő időben használathá veszik, a betegségeket már csirájuktan megfojtja. Ezért ne mulassza el senki e növénybort más, egészsetlen szerekuél előnybe részesíteni. Betegségek, mint **fejfájás, hűrigés, felfújódás, gyomorégés, rosszullet hányással,** mely bajtult **gyomorbetegségek**nél nagyobb mérvben szokott fellépni, sok esetben néhányszor valomás után gyógyítottak.

Székszükülés és ennél kellemetlen következményei, mint **kólika, szivdobogás, álmatlanság,** valamint vértódlás a májban, lépben s erekben (**aranyeres fájdalom**) növényborom által gyorsan és sikeresen **fájdalom nélkül** gyógyítottak. A növénybor a **rossz emésztést megszünteti,** az emésztő szerveket föléleszti és a gyomorban levő ártalmas anyagokat könnyű meghajtás által eltávolítja.

A soványság, vérszegénység, halaványszin, elerőtlenedés rendszeren a rossz emésztés, a kevés vérképződés és a máj betegségének következménye. Teljes **étvágytalanság, idegbaj és rossz kedélyállapot** folytán némely beteg lassan elsovad. E növénybor az elerőtlenedett testnek új életet ad. E növénybor az étvágyat emeli, az emésztést föléleszti és a tápláló anyagot rendszeren földolgozza, a vérképződést javítja és siettet, az idegeket lecsendesíti és a betegnek új **életkedvet** ad. — Számos elismerő levél és köszönő irat igazolja el.

A **növénybor** kapható **3 és 4** koronás üvegekben a következő gyógyszertárakban: Sümege, Csabrendek, Devecser, Jánosháza, Zala-Szent-Grót, Szent-Gál, Zirc, Pápa, Lovász-Patona, Szany, Beled, Sárvár, Vasvár, Csány, Keszthely, Tapolca, N.-Vázsony, Veszprém, Szombathely stb. valamint Magyarország és Ausztria összes kisebb és nagyobb helyiségeinek gyógyszerüzereiben. Azonkívül széjjelküld a sümegei gyógyszerüzert Ausztria-Magyarország összes helyiségeibe növénybort 3 és több üvegekben a fenti árak szerint.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Vételnél kérjünk

„Hubert Ulrich-féle Növénybort“.

É t r e n d i s z e r !